

До протоколу № 209
від 17 червня 2026 року

Р І Ш Е Н Н Я

Про використання коштів освітньої субвенції на реалізацію публічних інвестиційних проєктів, визначених програмою публічних інвестицій «Модернізація освітніх просторів у закладах, що забезпечують здобуття загальної середньої освіти, у межах реалізації реформи «Нова українська школа» у частині створення сучасного освітнього простору

Відповідно до статті 14 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» щодо здійснення контрольних функцій комітетів Верховної Ради України, аналізу практики застосування законодавчих актів у діяльності державних органів та контролю за виконанням Державного бюджету України в частині, що належить до предметів відання комітетів, Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (далі – Комітет) 17 червня 2026 року на своєму засіданні (протокол № 209) розглянув питання щодо використання коштів освітньої субвенції на реалізацію у 2026 році публічних інвестиційних проєктів, визначених програмою публічних інвестицій «Модернізація освітніх просторів у закладах, що забезпечують здобуття загальної середньої освіти, у межах реалізації реформи «Нова українська школа»» у частині створення сучасного освітнього простору, зокрема щодо:

- кількості поданих проєктних заявок для участі у конкурсному відборі на фінансування за рахунок коштів освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) в частині створення сучасного освітнього простору у 2026 році (у розрізі областей);
- кількості проєктних заявок, відібраних для фінансування за рахунок коштів освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) в частині створення сучасного освітнього простору у 2026 році (у розрізі областей);
- механізму розподілу, надходження та використання коштів зазначеної субвенції;
- системи моніторингу та контролю за використанням коштів субвенції;
- наявних антикорупційних запобіжників під час реалізації зазначеної програми;

– наявності практики залучення Міністерством освіти і науки України експертних, консультативних, проектних або інших організацій до супроводу реалізації зазначеної субвенції у 2026 році;

– правових підстав та порядку залучення таких організацій, а також інформації щодо проведення конкурсних відборів або закупівельних процедур (у разі їх проведення) для визначення відповідних виконавців чи партнерів;

– функцій, повноважень та завдань залучених організацій (у разі їх наявності), зокрема щодо погодження проектної документації, надання рекомендацій, здійснення моніторингу, підготовки звітності та інших заходів із супроводу реалізації проектів;

– нормативно-правових актів, розпорядчих документів або договорів, якими визначено права, обов'язки та повноваження таких організацій у процесі реалізації зазначеної освітньої субвенції.

Комітет зазначає, що реалізація публічних інвестиційних проектів за рахунок коштів державного бюджету має здійснюватися на засадах законності, відкритості, прозорості, ефективності, доброчесності та підзвітності. Особливого значення набуває забезпечення рівних умов для всіх учасників реалізації таких проектів, належного нормативно-правового врегулювання процедур використання бюджетних коштів та недопущення виникнення конфлікту інтересів.

Крім того, Комітет вважає за необхідне звернути увагу на важливість забезпечення належного нормативного врегулювання всіх процедур взаємодії між Міністерством освіти і науки України як головним розпорядником коштів зазначеної субвенції, органами місцевого самоврядування та сторонніми організаціями, залученими Міністерством освіти і науки України до експертного і методичного супроводу реалізації проектів. Також необхідно чітко розмежувати консультативні функції таких організацій та повноваження щодо прийняття управлінських рішень під час реалізації проектів, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету. Це необхідно для недопущення неоднозначного тлумачення їх ролі та статусу в межах реалізації відповідної бюджетної програми.

Комітет наголошує, що залучення Міністерством освіти і науки України підприємств, установ, організацій або окремих експертів для надання консультаційної чи експертної підтримки не повинно призводити до фактичного делегування їм повноважень, пов'язаних із прийняттям управлінських рішень, контролем за використанням бюджетних коштів, погодженням проектних рішень або визначенням умов реалізації проектів, якщо інше прямо не передбачено законодавством України.

Разом з тим Комітет зазначає, що надані Міністерством освіти і науки України пояснення потребують додаткового правового уточнення в частині участі залучених консультативних, експертних, проектних та інших організацій у процесі реалізації публічних інвестиційних проектів, що фінансуються за рахунок коштів освітньої субвенції.

Комітет звертає увагу, що Порядком та умовами надання у 2026 році освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) в частині створення сучасного освітнього простору, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2026 року № 477, визначено учасників процесу використання субвенції, механізми

подання інформації, звітності та моніторингу реалізації проєктів. Водночас зазначеним Порядком не передбачено окремих повноважень приватних організацій щодо витребування документів від територіальних громад, оцінювання проєктно-кошторисної документації, закупівельних рішень чи здійснення інших дій, які можуть безпосередньо впливати на реалізацію проєктів або прийняття рішень щодо використання бюджетних коштів.

Особливу увагу необхідно приділити забезпеченню прозорості взаємодії між органами місцевого самоврядування та організаціями, залученими до супроводу реалізації субвенції, а також недопущенню виникнення ситуацій, за яких рекомендації, висновки або зауваження таких організацій можуть сприйматися територіальними громадами як обов'язкові умови отримання, збереження чи перегляду обсягів фінансування, якщо такі вимоги не встановлені законодавством України або рішеннями уповноважених державних органів.

З огляду на викладене Комітет вважає за необхідне продовжити здійснення парламентського контролю за реалізацією зазначеної програми та використанням коштів освітньої субвенції.

Заслухавши інформацію Голови Комітету С. Бабака, Заступника Голови Комітету С. Колебошина, заступника Міністра освіти і науки України Н. Кузьмичової, народних депутатів України – членів Комітету І. Кириленка, В. Колюха, В. Воронова, О. Коваль, Голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики А. Радіної та, враховуючи зазначене вище, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій вирішив:**

1. Інформацію Міністерства освіти і науки України щодо використання коштів освітньої субвенції на реалізацію публічних інвестиційних проєктів, визначених програмою публічних інвестицій «Модернізація освітніх просторів у закладах, що забезпечують здобуття загальної середньої освіти, у межах реалізації реформи «Нова українська школа» у частині створення сучасного освітнього простору» у 2026 році взяти до відома.

2. Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій:

2.1. Продовжити здійснення парламентського контролю за реалізацією програми модернізації освітніх просторів та використанням коштів освітньої субвенції на реалізацію публічних інвестиційних проєктів, визначених програмою публічних інвестицій «Модернізація освітніх просторів у закладах, що забезпечують здобуття загальної середньої освіти, у межах реалізації реформи «Нова українська школа»» у частині створення сучасного освітнього простору.

2.2. Провести у IV кварталі 2026 року повторний розгляд контрольного питання щодо стану реалізації проєктів, профінансованих за рахунок коштів зазначеної субвенції.

2.3. Звернутися до Прем'єр-міністра України Юлії Свириденко щодо ситуації, яка склалася під час проведення у 2026 році конкурсного відбору проєктних заявок для отримання фінансування за рахунок коштів освітньої субвенції на реалізацію публічних інвестиційних проєктів, визначених програмою публічних інвестицій

«Модернізація освітніх просторів у закладах, що забезпечують здобуття загальної середньої освіти, у межах реалізації реформи «Нова українська школа» у частині створення сучасного освітнього простору», а також щодо можливих ризиків, пов'язаних із залученням Міністерством освіти і науки України сторонніх організацій до експертного та методичного супроводу зазначених проєктів.

3. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України:

3.1. До 1 вересня 2026 року надати Комітету узагальнену інформацію щодо реалізації програми модернізації освітніх просторів у 2026 році, зокрема щодо кількості поданих та підтриманих проєктів, обсягів фінансування та стану реалізації проєктів у розрізі областей.

3.2. Надати органам місцевого самоврядування, територіальні громади яких відібрані для реалізації у 2026 році публічних інвестиційних проєктів, визначених програмою публічних інвестицій «Модернізація освітніх просторів у закладах, що забезпечують здобуття загальної середньої освіти, у межах реалізації реформи «Нова українська школа» у частині створення сучасного освітнього простору», що фінансуються за рахунок освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, офіційні роз'яснення щодо правових підстав, порядку та процедур реалізації таких проєктів, а також щодо повноважень, прав, обов'язків і відповідальності всіх учасників відповідного процесу. У зазначених роз'ясненнях окремо визначити роль, функції та межі повноважень органів державної влади, органів місцевого самоврядування, закладів освіти, а також консультативних, проєктних, експертних та інших організацій, залучених до супроводу реалізації проєктів, зокрема щодо погодження проєктних рішень, проєктно-кошторисної документації, переліків обладнання та інших документів, з метою забезпечення належного розмежування компетенції учасників, недопущення неоднозначного тлумачення їх ролі у процесі прийняття рішень та забезпечення прозорого і підзвітного використання бюджетних коштів. Окремо надати роз'яснення щодо правових підстав залучення консультативних, експертних, проєктних та інших організацій до супроводу реалізації зазначених проєктів, порядку їх взаємодії з територіальними громадами, переліку їхніх функцій та повноважень, а також щодо відсутності для органів місцевого самоврядування обов'язків, не передбачених законодавством та Порядком використання відповідної субвенції.

4. Контроль за виконанням цього Рішення покласти на заступника Голови Комітету Колебошина С.В.

Голова Комітету

Сергій Бабак